

LUND UNIVERSITY

Du fyller dagen med sång

Bjerstedt, Sven

Published in:

If I were a Drongo bird: Tankar om längtan, fantasi och skaparkraft tillägnade Håkan Lundström

2012

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Bjerstedt, S. (2012). Du fyller dagen med sång. I P. Berry (Red.), *If I were a Drongo bird: Tankar om längtan, fantasi och skaparkraft tillägnade Håkan Lundström* (s. 85-87). Lund University: Malmö Academy of Music.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Du fyller dagen med sång

SVEN BJERSTEDT

Undervisning i musik på en högskola för teater – hur bör den se ut? Svaret är knappast självfallet. För min del har jag i stor utsträckning låtit de blivande skådespelarna hitta på sin egen musik. Jag tror att vem som helst kan bli tonsättare, i en enkel och begränsad mening av ordet, utan att några särskilt omfattande förberedelser krävs. Redan efter några veckor tonsätter studenterna varsin haiku.

Det är ett ganska kortvarigt projekt. Vi pratar först lite om haikun som fenomen och om japanernas sätt att göra en dikt till sin genom att ”meditera över den en tid”, som översättaren Rolf Aggestam skriver. Jag ber studenterna att välja varsin haiku ur ett litet urval. Uppgiften är att sjunga sin haiku nästa gång vi ses. En del fastnar för de här raderna av 1600-talsdiktaren Matsuo Basho:

Du fyller dagen
med sång! Får du aldrig nog?
Lilla grå lärka

Själva steget från text till ton är centralt. Vad händer egentligen där vid gränsen mellan konstarterna? Den frågan är intressant och angelägen – men inte lätt att tala om. Under de femton år jag har använt övningen har jag helt undvikit att teoretisera eller problematisera övergången, utan bara utfärdat helt vardagliga uppmaningar. På tavlan brukar jag skriva ett litet tonsättar-recept:

läs den/lär den / smaka på den / älska den / sjung den!

När du presenterar din melodi för kamraterna vid nästa lektionstillfälle finns inga krav på att ha skrivit ner något, men du ska lära ut melodin. Du ska förmå oss andra i gruppen att sjunga den precis så som du har gjort den, så att du själv blir nöjd med vårt sätt att sjunga den.

Etthundrasjuttioåtta skådespelarstudenter har hittills utfört detta uppdrag, med lika många sånger till följd. I inget fall tycks övergången från text till ton ha medfört några betydande svårigheter.

En del av deras haikusånger klingar pop, visa, schlager – musikgenrer som har känts trygga eller inspirerande. I andra fall kan man känna att melodin illustrerar något i dikten: slingerväxter, fågelkvitter. En flicka gjorde en melodi ”i form av en rädisa”.

I steget från text till ton tillför man också något eget till det lästa. Många av de haikuläsande skådespelarstudenterna säger att de tydligt uppfattar att någonting av deras egen och kamraternas personligheter finns med i resultatet, när de har tagit steget att bli haikusjungande. Inte sällan lyckas de avslöja vem i klassen som gjort en viss sång.

Aha, förmodar jag. I ditt möte med texten finner du en ton, en melodi. När du formar den melodin med omsorg, ger du något tillbaka till texten. Den insikten kan också vara något att meditera över en tid – för blivande skådespelare och andra.

Genom åren har Bashos lärk-haiku fått många melodier vid Teaterhögskolan i Malmö. Jag har skrivit ner dem. Här är några smakprov.

Sven Bjerstedt är jazzpianist, universitetslektor i musik på Teaterhögskolan i Malmö och forskarstuderande i musikpedagogik på Musikhögskolan i Malmö.

Du fyl-ler da-gen med sång! Får du ald-rig nog? Lil-la grå lär-ka 1998 ♂

Du fyl-ler da-gen med sång! Får du ald-rig nog? Lil-la grå lär-ka 2001 ♂

Du fyl-ler da-gen med sång! Får du ald-rig nog? Lil-la grå lär-ka 2002 ♀

Du fyl-ler da-gen med sång! Får du ald-rig nog? Lil-la grå lär-ka 2003 ♀

Du fyl-ler da-gen med sång! Får du ald-rig nog? Lil-la grå lär-ka 2010 ♀